

**İFLAS TASFİYESİNDE TAHSİL EDİLEN PARALARIN
NEMALANDIRILMASI GEREKTİĞİNE DAİR BİR ÇALIŞMA
A STUDY ON THE NECESSITY OF EXPLOITATION OF THE MONEY
ENCASHED AT A BANKRUPTCY LIQUIDATION**

Mehmet EVİS^{1*}

¹ İcra Kâtibi, Gaziantep İcra Dairesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ekonomi Hukuku, Gaziantep, Türkiye, mehmetevis33@gmail.com.

*Sorumlu Yazar/Corresponding Author

Öz: Kanun koyucu, iflas tasfiyesinin altı ay içerisinde tamamlanmasını emredici bir hükümlerle düzenlemektedir. Ancak uygulamada tasfiye süresi birçok sebeple mecburi olarak uzayabilmektedir. Bir sebeple uzayan iflas tasfiyesinde alacaklıların, alacağına geç kavuşacak olması, anayasal temel bir hak olan mülkiyet hakkına ve usul ekonomisi ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. İcra ve iflas takipleri sırasında tahsil edilen paraların nemalandırılması sadece ihalenin feshine ilişkin şikayetlerde ve sıra cetveline itirazın vukuunda söz konusu olmaktadır. Tasfiye süresinin herhangi bir nedenden ötürü uzaması halinde yetkili iflas organlarının, paraların paylaşılması aşamasına geçilecek olan süreye kadar tahsil edilen her nevi paraları nemalandırması ve elde edilen nemaların, alacaklılara ödenmek üzere masaya irat kaydedilmesi gerekmektedir. Zira tasfiye sürecinin uzamasından zarar gören, iflas masasında alacaklı olanlardır. Bu nedenle iflas masasında alacak kaydı bulunanların haklarına halel gelmemesi açısından iflas tasfiyesinde tahsil edilen paraların nemalandırılmasına ilişkin yasal düzenlemeler yapılması gerekliliği aşikardır.

Anahtar Kelimeler: İflas, Tasfiye, Nema, İcra ve İflas Kanunu, Mülkiyet.

Geliş Tarihi/Received:
21.02.2024

Kabul Tarihi/Accepted:
24.06.2024

Yayımlanma Tarihi/
Available Online:
30.06.2024

Abstract: The Legislator has forced the bankruptcy liquidation to be completed in six months by mandatory rules. However, in practical terms, the duration of the bankruptcy liquidation may extend due to many reasons desperately. In the bankruptcy liquidation being extended for some reasons, it is against the ownership rights which is the fundamentally constitutional right and the law of procedural economy principles that the Payees get their claim late. The exploitation of the Money collected during the proceed of enforcement and bankruptcy can only be a question of matter when there is a complaint about the annulment of public auction and in the event of an opposition against the order list. In case of the extension of liquidation period because of any reason, it is required that the authorised bankruptcy body exploits the whole Money obtained until the process when the money is rationed and the attained accretion should be enlisted as income to the bankrupt's estate to be paid to the payees, inasmuch as the ones who suffer from the extension of liquidation period are the creditors at the bankrupt's estate. Therefore, in terms of preserving the rights of the ones who are enlisted as the payess at the estate, it is apparent that legislative regulations should be arranged for the exploitation of the Money encashed at a bankruptcy liquidation.

Keywords: Bankruptcy, Liquidation, Accretion, Enforcement and Bankruptcy Code, Ownership.

GİRİŞ

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu¹ (İİK) kapsamında yapılan iflas tasfiyelerinde, müflisin, haczedilebilir nitelikteki mal varlığı, iflas masası olarak adlandırılan bir topluluk oluşturmaktadır. İflas hukukunda tasfiye süreci, kanun koyucu tarafından altı ay olarak belirlenmiştir. Ancak uygulamada, müflis hakkında verilmiş olan iflas kararının kesinleşmesinin uzun sürmesi, masayı ilgilendiren davaların mevcudiyeti, yapılan işlemlere itiraz veya şikayetlerin vuku bulması ve yasal prosedürlerin işleyişi göz önünde bulundurulduğunda tasfiyenin altı ay içerisinde sonlandırılması her iflas tasfiyesi için mümkün olmamaktadır. Hatta uygulamada, bazı iflas tasfiyeleri birçok mücbir nedenle² yıllar sürebilmektedir. Dolayısıyla tasfiye süresinin altı ay olarak belirlenmiş olduğu kanun maddesi, bu yönüyle düzenlemeye muhtaçtır.

Mücbir sebeplerden ötürü uzamak zorunda kalan iflas tasfiyelerinde, herhangi bir nedenle müflisten tahsil edilmiş olan paraların, alacaklıları hak kaybına uğratmamak adına nemalandırılmalıdır. Şayet İİK gereğince icra ve iflas dairelerinin asli görevlerinden bir tanesi, taraflar arasındaki menfaat dengesini³ sağlayarak alacaklıyı, alacağına kavuşturmak⁴. İflas tasfiyesinde, iflas kararı kesinleşmeden paraların paylaşılması aşamasına geçilememektedir. Müflisten tahsil edilen paraların nemalandırılarak alacaklılara ödenmek üzere masaya irat kaydedilmesi halinde, paranın değeri korunacak olup, alacaklıların anayasal temel haklarından olan mülkiyet haklarına da hanel gelmeyecektir.

Çalışma, üç ana bölümden oluşmaktadır. Konunun doğru ve sağlıklı bir şekilde anlaşılabilmesi adına birinci bölümde, İİK kapsamında tasfiye sürecinde iflasın kavramsal çerçevesi ve tasfiye süreci konuları ele alınmıştır. İkinci bölümde, nemalandırma kavramının anayasal temel bir hak olan mülkiyet hakkı ile olan ilişkisi değerlendirilmiştir. Üçüncü ve son bölümde ise, iflas tasfiyesinde paraların tahsil yöntemleri ve tahsil edilen bu paraların nemalandırılmasının gerekliliği sorunlarından bahisle, bu sorunların giderilmesine ilişkin öneri ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

1. İcra ve İflas Kanunu Kapsamında Tasfiye Süreci

1.1. İflasın Kavramsal Çerçevesi

Etimolojik olarak bakıldığında, Arapça kökenli bir kelime olan iflas kavramı, “borçlarını ödeyememiş olduğu mahkeme ilamı ile tespit ve ilan olunan iş adamının durumu, batkılı⁵” olarak tanımlanmaktadır. Arapçadaki anlamı ise maddi ve manevi olarak çöküş yaşamak, parayı ve tüm mal varlığını yitirmektir.

Bir bankacılık terimi olan iflas kavramı, fatura, faiz gibi terimlerle birlikte tarihte ilk defa İtalya’da, ticari hayata ilişkin işlerde kullanılmaya başlamıştır⁶. İflas (bankrupt, Bankrott) anlamına

¹ İcra ve İflas Kanunu (İİK), *Resmî Gazete* 2128 (02.10.1932), Kanun No. 2004.

² Bahsi geçen mücbir sebeplerden bazıları: İflas kararının kesinleşmesinin uzun sürmesi, masa mallarını ilgilendiren davaların açılması ve yetkili iflas organlarınca masa mallarının satışı neticesinde açılan ihalenin feshi davaları ve bu davaların uzun yargılama süreçleridir.

³ Nilüfer Boran Güneysu, “İcra Hukukunda Aşkın Haciz”, *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 20/4 (Ekim 2016), s. 26; Pınar Çiftçi, “Menfaat Dengesi Çerçevesinde Genel İcra Hukuku İle Kamu İcra Hukukunun Karşılaştırılması”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 2/Özel Sayı (Temmuz 2010), s. 314.

⁴ Baki Kuru vd., *İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı* (Ankara: Yetkin Yayınevi, 2011), 618; Timuçin Muşul, *İcra ve İflas Hukuku* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2013), 11.

⁵ Güncel Türkçe Sözlüğü (www.tdk.gov.tr, Erişim Tarihi: 02.01.2024).

⁶ Dilşen Tülay Özsoy, *İflasın Dava ve Takipler Üzerindeki Etkileri* (Ankara: Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019), 3.

gelen ve İtalyancası “banca rotta” olan sözcük, “bank kırıldı” sözcüklerinden türemiştir. “Bank” kelimesi, o zamanlarda tezgâh yahut işlerin yürütüldüğü fizikî alan şeklinde tanımlanmaktaydı. “Bank kırıldı” şeklindeki kelime öbeğinin tanımı; örneğin, bir iş adamının işleri kötüye gider ve yatırımcılarının, kendisine güvenip verdiği paraları herhangi bir nedenle kaybeder ve yatırımcılarını zarara uğrattırsa, paralarını kaybeden yatırımcılar buna sebep olan iş adamının işlem yaptığı “bank” diye tanımlanan tezgahını fiziken kırarlarmış. Bu fiil, zamanla iflas ettiği belirtilmek istenen bankalar için söylenir olmuş ve “bank kırıldı” şeklinde dile yerleşmiştir^{7,8}.

Roma İmparatorluğu’nun ilk zamanlarında, borçlu, borcundan sadece mal varlığı ile değil, fiziksel varlığı ile de sorumluydu⁹. Çok eski tarihlerden günümüze gelene kadar birçok kez revize edilen icra ve iflas hukuku, eskilerde olduğunun aksine borçlunun, yalnızca mal varlığı ile sorumlu olduğu bir hukuk alanı halini almıştır. Günümüzde yürürlükte olan ve cebri icra hükümlerini düzenleyen İİK, cüz’i icra olarak nitelendirilen icra hukukunu ve külli icra olarak tanımlanan iflas hukukunu düzenlemektedir. İflas hukukunun külli icra olarak tanımlanmasının sebebi, müflisin haczedilebilir nitelikteki tüm mal varlığının satılarak paraya çevrilmesine müteakip alacaklıların, alacağının ödenmeye toplu olarak çalışılmasıdır. Nitekim icra hukukunda, borçlunun mal varlığı üzerinde alacak miktarını aşacak şekilde haciz yapılması yasaklanmıştır (İİK m. 85/1). 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu¹⁰ (TTK), 5411 sayılı Bankacılık Kanunu¹¹ ve İİK gereği iflasa tabi olan bir gerçek veya tüzel kişinin hakkında iflas kararı verilmiş olması ile birlikte borçlu, müflis sıfatını alır. Bir borçlunun hakkında yalnızca muamele merkezindeki asliye ticaret mahkemesi iflas kararı verebilir. Asliye ticaret mahkemesinin iflasa karar verebilme yetkisi kamu düzenine ilişkin olup kesindir.

1.2. İflasın Tasfiye Süreci

İflasa tabi olan bir gerçek veya tüzel kişi borçlunun hakkında iflas kararının verilmesi ile birlikte karar, derhal iflas dairesine tebliğ edilerek bildirilir (İİK, md. 166/1). İflas dairesi, kendisine tebliğ edilen iflas kararına istinaden bir iflas dosya numarası vererek iflası açar ve ilan eder (İİK, md. 166/2). İflas, açıldıktan altı ay içerisinde tasfiye edilmek zorundadır (İİK, md. 256). Bu sırada iflas dairesi, müflisin tüm mal varlığını kaydetmek üzere bir defter tutmaya başlar. Müflisin deftere kaydedilen tüm haczi kabil olan mal varlığı, iflas masası olarak adlandırılan bir masa teşkil eder (İİK, md. 184/1). İflas dairesi, tanzim edilen deftere göre tasfiyenin hangi usulde yapılacağına karar verir. Müflisin, deftere kaydedilen mallarının kıymeti, tasfiye masraflarını koruyamayacağı tespit edilirse tasfiyenin basit usulde yapılmasına karar verilir (İİK, md. 218). Tasfiyenin basit usulde yapılacağına karar verilmesi halinde tasfiyeyi, iflas dairesi yapar. Basit tasfiyeye ilişkin olarak Kanun’da açıklayıcı düzenlemeler bulunmamaktadır. Bu nedenle adi tasfiye hükümleri, basit tasfiyede kıyasen uygulanmaktadır¹².

⁷ Özsoy, *İflâsın Dava ve Takipler Üzerindeki Etkileri*, 3.

⁸ Britannica Ansiklopedisi, Part:2, “banco”; “Bank ve banka kelimelerinin birbirlerinden köken alan sözcüklerdir. Bank kelimesi İtalyanca “Banca” kelimesinden türemiştir. İtalyan kültüründe banco kelimesi ise, oturma sırası, gemilerde miçoların oturdukları tezgâhi simgeler. İtalya’da ilk olarak “bankacılık” olarak nitelendirilebilecek girişimler “banco” ların üzerinde gerçekleşmiştir ve bu sebeple bu iş koluna da banco denmeye başlanmıştır. Modern bankacılık ile dünyada yepyeni likidite ve re-finansman çözümleri sunmaya ve aranmaya başlanmıştır. Yeni bankacılık uygulamaları ile İtalyan ekonomisi beraberce faiz, anapara, hisse senedi ve sigorta gibi terimlerin de doğmasına yol açmıştır.” (Özsoy, *İflâsın Dava ve Takipler Üzerindeki Etkileri*, 3’ten naklen).

⁹ Ziya Umur, *Roma Hukuku Ders Notları* (İstanbul: Beta Yayıncılık, 1999), 165-166.

¹⁰ Türk Ticaret Kanunu (TTK), *Resmî Gazete* 27846 (14.02.2011), Kanun No. 6102.

¹¹ Bankacılık Kanunu, *Resmî Gazete* 25983 (*Mükerrer*) (01.11.2005), Kanun No. 5411.

¹² Mahmut Bilgen, *İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2016), 213.

Müflisin, deftere kaydedilen mallarının kıymeti, tasfiye masraflarını koruyacağı tespit edilirse tasfiyenin adi usulde yapılmasına karar verilir. İflas dairesinin, adi tasfiyeye karar vermesinin akabinde belirlenen gün ve saatte birinci alacaklılar toplanması yapılacağı ve tasfiye usulünün adi tasfiye olduğu hususları ilan edilir. Tasfiyenin adi usulde yapılacağından sonra birinci alacaklılar toplanması düzenlenir. Birinci alacaklılar toplanmasının asıl amacı, adi tasfiyenin yetkili organı ve masanın kanuni mümessili (İİK, md. 226) olan iflas idaresine aday seçmek, müflisin ticarethanesinin faaliyetine devam edip etmeyeceğine karar vermek ve gerekirse acele satışların yapılmasına karar vermektir. Birinci alacaklılar toplanmasında, iflas idare memuru adayları seçilir. Adayların seçilmesine müteakip iflas dairesi, birinci alacaklılar toplanması kararlarını ve dosyayı icra hukuk mahkemesine tevzi eder. İcra hukuk mahkemesi, belirlenen adaylar içerisinde uygun gördüğü üç adayı iflas idare memuru olarak seçip kararını iflas dairesine bildirir. Böylece iflas idaresi resmen kurulmuş olur.

Adi tasfiyeyi yapmakta yetkili olan organ ve masanın kanuni mümessili iflas idaresidir. İflas idaresinin en temel görevi, tasfiye sürecini yöneterek masaya ait malların satışını sağlayıp alacaklılara, payları oranında dağıtmaktır. Çalışmanın konusu iflas idaresi ve görevleri olmadığından bu konuya ayrıntılı olarak değinilmemiştir¹³. İflas idaresi, müflis hakkında verilmiş olan iflas kararı kesinleşinceye kadar masanın idaresini sağlar. İflas kararının kesinleşmesi ile birlikte ikinci alacaklılar toplanması yapılır. İkinci alacaklılar toplanmasında, masa mallarının satışı ve satış usulü belirlenir. Akabinde masa malları, belirlenen usule göre paraya çevrilir ve alacaklılara, payları oranında ödeme yapılır. Alacaklıların sırası, iflas idaresinin tanzim edeceği sıra cetveli ile belirlenir. Tanzim edilecek olan sıra cetvelinin kesinleşmesi üzerine iflas idaresince pay cetveli ve son hesap yapılır (İİK m. 247). İflas idaresince tanzim edilen pay cetveli ve son hesap, iflas dairesine teslim edilir ve on günün sonunda herhangi bir itiraz veya şikâyet vuku bulmamışsa dağıtım safhasına geçilir (İİK m. 249).

Kesinleşen sıra cetveli ve pay cetveline istinaden alacağını tam olarak alamayan veya eksik almış olan alacaklılara, alamamış oldukları miktar üzerinden iflas idaresince bir aciz vesikası düzenlenir (İİK, md. 251). Bu vesikada, müflisin, düzenlenen aciz vesikasındaki alacağı kabul edip etmediği yazılır. Şayet müflis, vesikada yazılı olan alacağı kabul ettiğini beyan etmiş ise vesika İİK'nun 68. maddesinin 1. fıkrasında yazılı olan senet mahiyetinde olur¹⁴. İflas idaresi, paraları paylaştırdıktan sonra iflas kararı veren asliye ticaret mahkemesine iflasın kapanması için bir rapor verir. Tasfiyenin bittiğine kanaat getiren mahkeme, yapacağı incelemelerden sonra iflasın kapanmasına karar verir. İflasın kapanmasından sonra müflis, yeni bir mal iktisap etmiş olduğu veya tasfiyeden hariç kalan bir malın olduğu tespit edilirse iflas idaresi, herhangi bir merasime gerek olmaksızın dosyayı tekrar işleme alarak söz konusu malı paraya çevirir ve daha önceden kesinleşmiş olan sıra cetveli ve pay cetveli gereğince alacaklılara, hak edişleri oranında ödeme yapar (İİK, md. 255).

¹³ Ayrıntılı bilgi için bkz. Orhan Eroğlu, *İflas İdaresi El Kitabı* (Ankara: Seçkin Yayınları, 2023), 7 vd.; Yıldırım Bayrak, *Geniş Açıklama ve İçtihatlarla İcra ve İflas Kanunu* (Ankara: Seçkin Yayınları, 2023), 967-988.

¹⁴ İİK, m. 68/1: "...imzası ikrar veya noterlikçe tasdik edilen borç ikrarını içeren bir senede yahut resmî dairelerin veya yetkili makamların yetkileri dahilinde ve usulüne göre verdikleri bir makbuz veya belge..."

2. Nemalandırma Kavramı ve Mülkiyet Hakkı ile İlişkisi

2.1. Nemalandırma Kavramı

Arapça kökenli bir kelime olan nema, “büyüme”, “gelişme”, “çoğalma” ve “faiz” anlamına gelmekte olup nemalandırma sözcüğü ise “faizlendirmek” olarak tanımlanmaktadır¹⁵. Hukuk sistemimizde nemalandırma kavramı, sadece paraya ilişkin olarak kullanıldığından hukuksal bağlamda “faizlendirmek” tanımına daha uygun düşmektedir.

Cebrî icra hukukunda, icra ve iflas dairelerinin uhdesinde bulunan paraların nemalandırılması, ihalenin feshine ilişkin şikayetlerin ve sıra cetveline ilişkin itiraz ve şikayetlerin vuku bulması olmak üzere iki şekilde uygulanmaktadır. İcra ve iflas dairelerinin kasasında, başta takibe konu tarafların olmak kaydıyla, başkaca hak sahiplerine ait paraların da muhafaza edilmesi söz konusu olabilmektedir¹⁶. İİK kapsamında, paraların nemalandırılmasına ilişkin hüküm, yalnızca ihalenin feshine dair şikayetlerin sonucunda icra hukuk mahkemesince verilecek olan kararın kesinleşmesine kadar olan bir süreçte düzenlenmiştir. İİK’nun 134. maddesinin 8. fıkrasında geçen “...İcra müdürü, ödenen ihale bedeli ile ilgili olarak, ihalenin feshine yönelik şikâyet sonucunda verilecek karar kesinleşinceye kadar para bankalarda nemalandırılır. İhalenin feshine ilişkin şikâyetin kabulüne veya reddine ilişkin kararın kesinleşmesi üzerine, ihale bedeli nemaları ile birlikte hak sahiplerine ödenir.” hükmü¹⁷ haricinde paraların nemalandırılmasına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Fakat Anayasa Mahkemesi’nin¹⁸ ve Yargıtay’ın¹⁹, sıra cetvelinin kesinleşmesi sürecinde de icra ve iflas dairelerinin uhdesinde bulunan paraların nemalandırılabilmesine ilişkin kararları mevcuttur. Bu haliyle, İİK kapsamında paraların nemalandırılması, ihalenin feshine yönelik şikayetlerin ve sıra cetveline ilişkin itiraz ve şikayetlerin vuku bulması halinde söz konusu olmaktadır.

Anayasa Mahkemesi’nin vermiş olduğu 05.04.2023 tarihli karardan önce, cebri icra faaliyetleri sırasında borçludan tahsil edilen paraların neması, hazineye ait olduğu yönündeydi. Anayasa Mahkemesi, cebri icra faaliyetlerini yürütmeye yetkili organların tahsil etmiş oldukları paraları, bir mevduat hesabına yatırmak şeklinde alacağı, basit bir tedbir ile cebri icra sürecinin hızlı işlememesinin borçlunun üzerinde oluşturmuş olduğu olumsuz etkileri asgari seviyeye indirgememesinin mülkiyet hakkının devlete yüklediği koruma pozitif yükümlülüğünün ihlali sonucunu doğurduğunu kabul etmiştir²⁰.

2.2. Mülkiyet Hakkı ile İlişkisi

Mülkiyet hakkı, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın²¹ (Anayasa) 35. maddesi ile güvence altına alınmış temel bir haktır²². Bunun yanı sıra mülkiyet hakkının uygulama alanı yalnızca ulusal

¹⁵ Güncel Türkçe Sözlüğü (www.tdk.gov.tr, Erişim Tarihi: 03.01.2024).

¹⁶ Muhammet Özekes, “İcra Takiplerinde Nemalandırma ve Mülkiyet Hakkı İhlali Sorunu”, *İzmir Barosu Dergisi* 88/2 (Ağustos 2023), 195.

¹⁷ Kanun değişikliğinden önce “5. fıkra” olarak düzenlenmiş olan ve yargı kararlarında da o haliyle geçen bu hükme ilişkin olarak Kanun’da yeni fıkralara yer verilmesi sebebiyle “8. fıkra” halini almıştır. Bu sebeple doktrinde ve yargı kararlarında daha önceleri md. 134/5 şeklindeki atıfların md. 134/8 olarak anlaşılması gerekmektedir.

¹⁸ Anayasa Mahkemesi (AYM), K. 2017/6577 (16 Şubat 2017).

¹⁹ Yargıtay 12. HD, K. 2015/14165 (25 Mayıs 2015); Yargıtay 12. HD, K. 2014/20887 (10 Eylül 2014); Yargıtay 12. HD, K. 2016/12280 (26 Nisan 2016); Yargıtay 12. HD, K. 2023/2113 (28 Mart 2023).

²⁰ Anayasa Mahkemesi (AYM), K. 2023/72 (05 Nisan 2023).

²¹ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Anayasa), *Resmî Gazete* 17863 Mükerrer (09.11.1982), Kanun No. 2709, md. 35.

²² Veysel Başpınar, *Mülkiyet Hakkını İhlal Eden Müdahaleler* (Ankara: Yetkin Yayınları, 2009), 58.

mevzuat hükümleri olmayıp, ülkemizin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde yer edinmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi²³ mülkiyet hakkına ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Ulusal ve uluslararası mevzuat hükümleri gereğince mülkiyet hakkı, sadece üstün kamu yararının olduğu hallerde kısıtlanabilmektedir. Devletin, anayasal temel hakların ihlal edilmemesi ve bu hakların korunması bakımından pozitif yükümlülükleri bulunmaktadır.

İİK'nun 85. maddesinin 6. fıkrası gereğince icra müdürü, alacaklı ile borçlu arasındaki menfaat dengesini sağlamakla görevlidir (İİK, md. 85/6). Cebrî icra işlemleri sırasında alacaklı, alacağına kavuşturulurken borçlunun mal varlığının değersizleştirilmesi, mülkiyet hakkına haksız bir müdahale teşkil etmiş olacaktır. Borçlunun mal varlığı, cebrî icra işlemleri sırasında tahsil edilip icra ve iflas dairesinin kasasında depo edilen paralarını da kapsamaktadır. İcra ve iflas dairesinin uhdesinde bulunan borçluya ait paraların nemalandırılmaması, Türkiye'de olduğu gibi enflasyonist ortamlarda, paranın değer kaybı, cebrî icraya ilişkin takiplerde tarafların mülkiyet hakkı açısından risk teşkil etmektedir.

Daha önce de bahsedildiği gibi, borçludan tahsil edilen paraların nemalandırılması, yalnızca ihalenin feshine ilişkin bir şikayetin veya sıra cetveline itirazın ortaya çıkması suretiyle söz konusu olmaktadır²⁴. Uygulamada, anılan sebeplerden başka bir sebeple dosyaya depo edilen paraların nemalandırılmasına ilişkin talepler, Kanun'da bir düzenleme olmadığı gerekçesiyle icra ve iflas dairelerince reddedilmektedir. Ancak, Kanun'da, ihalenin feshine ilişkin şikayetler haricinde paraların nemalandırılmayacağına ilişkin bir düzenleme de bulunmamaktadır. Burada, icra ve iflas dairelerince dikkat edilmesi gereken husus, anayasal temel bir hak olan mülkiyet hakkının gözetilerek taraflar arasındaki menfaat dengesini sağlamaktır. Nitekim Kanun'da, sıra cetveline itirazın ortaya çıkması ile paraların nemalandırılacağına ilişkin hüküm de bulunmamaktadır. Fakat yargı kararları ile bu mümkün kılınmıştır. Bu nedenle başkaca sebeplerle uzun süre icra ve iflas dairelerinin kasasında kalabilecek olan paraların nemalandırılmasına ilişkin taleplerde de tarafların menfaatleri gözetilerek karar verilmesi gerekmektedir. Örneğin, icra takibine konu edilmiş olan bir mahkeme ilamının, tehiri icra talepli olarak temyiz edilmiş olduğunu varsayalım. Talep üzerine icra müdürü, İİK'nun 36. maddesi gereğince borçlunun, icra mahkemesinden tehiri icra kararı getirmesi amacıyla makul bir süre belirleyip, belirlemiş olduğu sürenin sonundaki toplam alacak miktarını tüm fer'ileri ile birlikte 3.000.000,00 TL olarak hesap etmiştir. Borçlunun, icra müdürünün belirlemiş olduğu tarihteki alacak miktarı olan 3.000.000,00 TL'nin tümünü dosyaya nakit olarak yatırması veya süresiz ve kesin bir teminat mektubu sunması ile birlikte takip durmuştur. Teminat, borçlu tarafından nakit veya mektup olarak dosyaya sunulması halinde icra müdürü, tehiri icra kararı getirmek üzere genellikle 60 gün süreli bir mehil vesikası düzenleyip takibi durdurmuştur. Belirlenen süre içerisinde borçlunun, tehiri icra kararı getirmesi halinde yapılacak olan yargılamalar neticesine göre takibin devam edip etmeyeceğine karar verilecektir. Yapılacak olan yargılamaların uzun sürmesi ihtimaline binaen borçlu, icra dairesinden, yatırmış olduğu teminatın nemalandırılmasını talep etmiştir. İcra

²³ "Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkılarının veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez." Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS), Tarihi: 04.11.1950, https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur/ 04.01.2024.

²⁴ Ejder Yılmaz, "İflâslarda Devletin İşlevi ve İflâs Masasına Ait Paraların İflâs İdaresince Nemalandırılmasının Gerekliliği", *Ankara Barosu Dergisi* 1996/2 (Haziran 1996), 177; Cemal Fazıl Karakaş, "Sıra Cetveline İtiraz Aşamasında İhale Bedelinin Nemalandırılması Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün Uygulamadan Kaldırılmış Bir Mütalaasının Bıraktığı İzler Üzerine", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* Prof. Dr. Ramazan Arslan'a Armağan/2 (Kasım 2015), 1040.

müdürü, Kanun'da buna ilişkin bir düzenleme bulunmadığı gerekçesiyle borçlunun bu yöndeki talebini reddetmiştir. Yargılamalar, Bölge Adliye Mahkemesi (BAM) ve akabinde Yargıtay olmak üzere toplamda üç yıl sürmüştür. Yargıtay, takibe konu mahkeme ilamını onamıştır. Alacaklı, onama kararının üzerine icra dairesinden, borçlunun yatırmış olduğu teminatın tarafına ödenmesini talep etmiştir. Ancak aradan geçen üç yılın sonunda güncel dosya alacağı, faizlenmiş olması nedeniyle artmıştır ve borçlunun yatırmış olduğu teminat, dosya borcunu ödemeye yetersiz kalmıştır. Yetersiz kalan kısım için alacaklının talebi üzerine borçlunun haczi kabil mal varlığına haciz işlemleri uygulanmıştır²⁵.

Yukarıda verilen örnekte, yargılamaların tamamlanmış olduğu üç yıl içerisinde borçlunun yatırmış olduğu teminat, nemalandırılmamış olmaması sebebiyle enflasyon karşısında değersizleşmiş olduğu gibi artık dosya alacağını da karşılamamaktadır. İcra müdürünün, Kanun'da mehil vesikası için ödenen teminatların nemalandırılacağına ilişkin hüküm bulunmaması gerekçesiyle reddetmiş olduğu kararı sebebiyle alacaklı, alacağına tam anlamıyla kavuşamamış olup borçlu da borcundan kurtulamamıştır ve mal varlığına haciz işlemleri uygulanmıştır. Oysa icra müdürü, Kanun'da, mehil vesikası için yatırılan teminatın nemalandırılmayacağına ilişkin bir hüküm de bulunmaması gerekçesiyle borçlunun talebini kabul etmiş olsaydı, alacaklıyı alacağına daha hızlı kavuşturup borçlunun da mal varlığını değersizleştirmeden taraflar arasındaki menfaat dengesini de sağlayarak her iki tarafın da mülkiyet hakkını gözetmiş olacaktı. Zira buna ilişkin olarak İstanbul BAM 22. Hukuk Dairesi, 23.10.2018 tarihli bir kararında özetle; icra dosyasına, tehiri icra talepli yatırılmış olan paraların nemalandırılması, alacaklının olduğu gibi borçlunun da menfaatine olduğu²⁶ şeklinde karar verip tarafların menfaatini gözetmiştir.

3. İflas Tasfiyesinde Paraların Tahsil Yöntemleri ve Nemalandırılması Gerekliliği

3.1. İflas Tasfiyesinde Paraların Tahsil Yöntemleri

3.1.1. Müflise Ait Malların Satışı Yoluyla Tahsil

İİK'nun ana prensibi, borçlunun veya müflisin, haczi kabil nitelikteki mal varlığının paraya çevrilerek alacaklıların parayla tatmin edilmesidir²⁷. Kanun'un lafzından anlaşılacağı üzere, müflis hakkında verilmiş olan iflas kararı kesinleşmeden ikinci alacaklılar toplanması yapılamamaktadır. Masa mallarının satışına ve satış usulüne de ikinci alacaklılar toplanmasında karar verildiğinden doğal olarak iflas kararı kesinleşmeden masa malları satılıp paraya çevrilemeyecektir. Yargıtay²⁸ da iflas kararı kesinleşmeden ikinci alacaklılar toplanmasının ve satış yapılmasının mümkün olmadığı kanaatinde. İflas kararı, mahiyeti gereği istinaf ve temyiz yolu açık olan kararlardandır²⁹. Bu nedenle iflas kararının kesinleşmesi, uzun yargılamalar neticesinde gerçekleşebilmektedir. Ancak kanun koyucu, aciliyet teşkil eden durumlarda pazarlık usulü ile satış yapma yetkisini ilk alacaklılar toplanmasına da tanımıştır (İİK, md. 224). Lakin birinci alacaklılar toplanmasında verilen acele satışlara istinaden elde edilecek olan paraların, alacaklılara hak ediş oranlarıncaya dağıtılması, iflas kararının kesinleşmesi üzerine yapılabilecektir.

İİK'nun 247. maddesinde geçen “*Satılan malların bedeli tahsil edilip alacaklıların sıra cetveli katilesince iflas idaresi paraların pay cetvelini ve son hesabını yapar.*” hükmünden³⁰ de

²⁵ Özekes, “İcra Takiplerinde Nemalandırma ve Mülkiyet Hakkı İhlali Sorunu”, 200.

²⁶ İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi (BAM) 22. HD, K. 2018/2240 (23 Ekim 2018).

²⁷ Baki Kuru, *İcra ve İflas Hukuku El Kitabı* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2.Baskı, 2013), 17.

²⁸ Yargıtay 12. HD, K. 1986/9948 (06 Ekim 1986).

²⁹ Baki Kuru, *İcra ve İflas Hukuku* (İstanbul: Alfa Yayınevi, 4. Cilt, 1997), 119.

³⁰ İİK, md. 247.

anlaşılacağı üzere paraların paylaşılması ancak masaya ait malların satılmasından sonra yapılabilmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi masa mallarının satışı da iflas kararının kesinleşmesine bağlıdır. Bu nedenle Kanun'da, tasfiyenin tamamlanması için hükmedilen altı aylık süre, yeterli bir süre değildir.

Konuyu, bir örnek ile açıklamak gerekirse; örneğin, gıda üzerine işgal eden müflis (M) hakkında iflas kararı verilmiş olması ile birlikte iflas dairesi, bir iflas dosya numarası vererek iflası açıp (M)'nin tüm mal varlığını tespit etme üzere defter tanzimini yapmıştır. Defter tanzimi yapılırken tespit edilen malların bazıları raf ömrü on gün olan işlenmiş ve işlenmeye hazır gıdalardır. Yasal prosedür sürelerinin beklenmesi halinde söz konusu mallar tedavüle çıkarılamayacağından ve bu nedenle ekonomik değerini de yitireceğinden icra memuru, İİK'nun 113. maddesinin 2. fıkrasını ve 119. maddesini gerekçe göstererek bu malları pazarlık usulü ile 200.000,00 TL bedel ile satıp elde ettiği parayı dosyaya depo etmiştir. Ancak para, Kanun'da veya yargı kararlarında buna ilişkin bir hüküm bulunmadığı için iflas dairesince nemalandırılmamıştır. Sonrasında tasfiye usulü belirlenmiş ve basit tasfiyeye karar verilmiştir. Tüm alacaklı olduğunu iddia edenler masaya kayıtlarını yaptırmış ve yasal süreç Kanun'a uygun bir şekilde işlemiştir. Ancak o sırada (M), hakkında verilen iflas kararının bozulması için kararı, istinaf kanun yoluna götürmüştür. İstinaf mahkemesinin yargılama süreci bir yıl sürmüştür ve yargılama sonunda (M)'nin bozma talebinin reddine temyiz yolu açık olmak üzere karar vermiştir. (M), istinaf mahkemesinin vermiş olduğu red kararını da temyiz yoluna götürmüştür. Yargıtay'da yapılan yargılama da bir yıl sürmüştür ve Yargıtay, istinaf mahkemesinin kararını kesin olarak onaylamıştır. Böylece (M) hakkında verilmiş olan iflas kararı kesinleşmiştir. Bu iki yıllık süre içerisinde iflas dairesi, iflas kararı kesinleşmemiş olduğundan alacaklılara, payları oranında para dağıtımını yapamamıştır.

Yukarıdaki örnekte, müflise ait olan malların, pazarlık usulü ile satışından elde edilen 200.000,00 TL'lik satış bedeli, nemalandırılmamış olduğundan enflasyon karşısında değersizleşmiştir. Böylece alacaklıların mülkiyet hakkı, haksız bir şekilde ihlal edilmiştir. Şayet söz konusu satış bedeli dosyaya depo edilir edilmez nemalandırılsaydı, enflasyon karşısında değersizleşmeyeceği gibi alacaklıların da mülkiyet hakkı gözetilmiş olacaktı. Bu sebeptir ki, iflas tasfiyesi sırasında tahsil edilen satış bedelleri dahil her nevi paranın, paraların paylaşılması aşamasına geçilene kadar nemalandırılması masa yararına olacaktır. Kaldı ki, yukarıda verilmiş olan örnekte iflasın kesinleşme süresi iki yıl olarak varsayılmıştır. Ancak uygulamada iflas kararının kesinleşmesi bazı durumlarda 5-6 yıl, hatta daha uzun sürebilmektedir.

3.1.2. Müflise Ait Banka Hesaplarındaki Paraların Celbi Yoluyla Tahsil

İflas dairesi, iflasın açılmasına müteakip Türkiye'de işletimde olan tüm bankalara İİK'nun 166. maddesinin 2. fıkrası gereğince müflisin iflas etmiş olduğunu ve banka hesaplarına iflas şerhi işlenerek hesaplardaki tüm paranın iflas dosyasına celbini emreder. Bunun üzerine müflisin hesabı bulunan bankaların da mevcut paraları iflas tasfiyesinin yürütülmekte olduğu iflas dosyasına göndermesi gerekmektedir. Ancak buna ilişkin uygulamada bazı sorunlar meydana gelmektedir. İflas dairesinin, bankalara, paraların iflas dosyasına gönderilmesine ilişkin yazısına cevaben bankalar, söz konusu hesaptaki paralara ilişkin başkaca hacizlerin olduğunu ve bu nedenle ödemenin iflas dosyasına ödenemeyeceğini bildirmektedirler. Oysa iflasın açılması ile birlikte haciz yoluyla yapılan takipler ile teminat gösterilmesine ilişkin olan icra takipleri durduğundan (İİK, md. 193/2) ve iflas

kararının kesinleşmesi ile birlikte bu takipler düştüğünden (İİK, md. 193/2) bankaların, hesaptaki tüm paraları iflas dosyasına göndermesi gerekmektedir³¹.

Müflisin mal varlığı kapsamında olan banka hesaplarındaki paraları, yukarıda da açıklandığı üzere iflasın açılması ile birlikte tahsil edilir. Müflisin banka hesaplarından tahsil edilen paralar da iflas kararı kesinleşmeden alacaklılara dağıtılamayacaktır. Çünkü paraların paylaşılması aşaması, yalnızca satışların bitmesine müteakip geçilen bir aşama olmayıp iflasın kesinleşmesi üzerine geçilen bir aşamadır³². Bu nedenle, müflisin banka hesaplarından tahsil edilen paraların nemalandırılmaması da masanın mevcudunda, değersizleşme yolu ile bir zarara yol açacaktır.

3.1.3. Müflise Ait Malların Kiralanması Yoluyla Tahsil

İflasın açılması ile birlikte müflisin, masa malları üzerindeki tasarruf yetkisi kısıtlanmaktadır. Masaya kaydedilmiş olan mallar üzerindeki tasarruf yetkisi adi tasfiyede iflas idaresine, basit tasfiyede ise iflas dairesine geçer. Müflisin, masa mallarına ilişkin olarak bulunduğu her türlü tasarrufu, alacaklılara karşı hükümsüzdür (İİK, md. 191). Bu nedenle, masaya kaydedilen taşınmazların, taşınırın ve hakların kiralanması yetkisi ve bunlara ilişkin elde edilen gelirlerin tümü yalnızca masaya aittir.

Uygulamada bu durum genellikle müflise ait fabrika, dükkân ve imalathane gibi taşınmazların kiralanması yoluyla karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla mevcut kiracı ile, adi tasfiyede iflas idaresi, basit tasfiyede iflas dairesi arasında yeni bir kira sözleşmesi kurulması gerekmektedir.

Genellikle fabrika, dükkân ve imalathane gibi taşınmazların kira geliri, günümüz şartlarında azımsanamayacak miktarlardadır. İflas masasına irat kaydedilen kira bedellerinin de nemalandırılmasına ilişkin Kanun'da herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Fakat bahsi geçen taşınmazların kira getirilerinin de nemalandırılması, tüm tarafların menfaatine olacaktır. Böylece devletin bir sorumluluğu da söz konusu olmayacaktır.

3.2. Paraların Nemalandırılmasının Gerekliliği

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun³³ (TMK) 683. maddesinin 1. fıkrasında geçen "*Bir şeye malik olan kimse, hukuk düzeninin sınırları içinde, o şey üzerinde dilediği gibi kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisine sahiptir...*" hükmü gereğince mülkiyetten kaynaklı tasarruf yetkisi yalnızca malik olana tanınmıştır. Ancak bir gerçek veya tüzel kişinin hakkında iflas kararı verilmiş olması, o kişinin masayı oluşturan haczi kabil mal varlığı üzerindeki tasarruf yetkisini, alacaklılara karşı hükümsüz kılmaktadır (İİK, md. 191/1). İflas dairesinin kasasında tutulan paraların üzerindeki tasarruf yetkisi müfliste olmadığı gibi alacaklılarda da değildir. Tasfiyenin yönetimi, adi tasfiyede iflas idaresinde; basit tasfiyede ise iflas dairesindedir. Kanunen, masa yararını gözetmek ve tasfiyeyi yapmakla mükellef olan iflas organının (İİK, md. 226) tasarrufunda bulunan paraların nemalandırılmamış olması nedeniyle değersizleşmesinin sorumlusu, yetkili iflas organı, yani devlet olacaktır. O halde masa yararının gözetilmemiş olduğu gerekçesiyle hak kaybına uğrayacak olan alacaklı veya alacaklılar tarafından İİK'nun 5. maddesi³⁴ gereğince devlet aleyhine tazminat davası

³¹ Müflis hakkında iflas kararı verilmesinin akabinde iflasın açılması ile birlikte durmayacak olan takiplerin ayrıntılı olarak incelenmesi için bkz. Bayrak, *Geniş Açıklama ve İçtihatlarla İcra ve İflas Kanunu*, 871; Bankaların, paraları ilgili iflas dairesinin belirtmiş olduğu hesaba göndermemesinin nedeni iflas kararının kesinleşmesini beklemek olmayıp, iflas şerhinin, bankalar tarafından bir haciz şerhiymişçesine değerlendirilmesidir.

³² Baki Kuru, *İflas ve Konkordato Hukuku* (Ankara: Sevinç Kitabevi, 1971), 315; Baki Kuru, *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra İflas Hukuku Ders Kitabı* (Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2013), 201.

³³ Türk Medeni Kanunu (TMK), *Resmî Gazete* 24607 (08.12.2001), Kanun No. 4721.

³⁴ İİK, md. 5: "*İcra ve İflas Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir.*

açılacaktır. Nitekim bu durumda zarar gören, alacaklarını alamamış olan veya eksik almış olan iflas masasına alacak kaydı yaptıran alacaklılardır. Müflisin, mal varlığının değersizleştirilmiş olduğu gerekçesiyle bunu bir dava konusu yapıp yapamayacağı hususu ayrı bir tartışma konusu olmalıdır. Müflisin, iflasın açılmasıyla birlikte masayı ilgilendiren mallar üzerindeki dava takip yetkisi sona ereceği³⁵ göz önünde bulundurulduğunda, müflisin, devlet aleyhine tazminat davası açamaması gerekmektedir.

Cebrî icra faaliyetleri kapsamında iflas tasfiyesinde tahsil edilmiş olan paralar, nemalandırılmadan iflas dairesi nezdinde devletin uhdesinde tutuluyorsa, söz konusu paraların enflasyonist ortamlarda değer kaybı ve bu nedenle tarafların mülkiyet hakkının ihlal edilmesinden kaynaklı devletin sorumluluğu ortaya çıkacaktır. Belirtmek gerekir ki, paraların uzun süre iflas dairesinin kasasında tutulmasından kaynaklanan değer kayıplarının sebebi taraflar değildir. İflas masasında hak sahiplerinin, tahsil edilip kasada bekletilen paranın üzerinde tasarruf yetkisi bulunmamaktadır. Bu nedenle mülkiyete ilişkin olarak ortaya çıkan eksilmeye ilgililerin değil, iflas dairesinin ve dolayısıyla devletin sorumluluğu meydana gelecektir³⁶.

SONUÇ

Cebri icra hukukunun, külli icra kısmını düzenleyen iflas hukuku kapsamında yürütülen iflas tasfiyeleri Kanunen, altı ay içerisinde tamamlanmak zorundadır. Ancak tasfiye süresi, başta iflas kararının kesinleşmemiş olması, masa mallarını ilgilendiren takipler, davalar veya başkaca birçok sebeplerle uzayabilmektedir. Özellikle iflas tasfiyesi sırasında tahsil edilen paraların paylaşılması aşamasına geçilebilmesi için iflas kararının kesinleşmesi gerekmektedir. İflas kararının kesinleşmesi, uygulamada çok uzun yargılama süreçlerinden geçtiğinden tahsil edilen paralar, alacaklılara hak edişleri oranında dağıtılamamaktadır. Bu nedenle tahsil edilen paraların nemalandırılmaması, enflasyon karşısında değersizleşerek iflas masasına alacak kaydı yaptırmış olan alacaklıların mülkiyet hakkına hanel getireceği açıktır. Kural olarak kanunlar, Anayasa'ya aykırılık teşkil edememektedir. Anayasa Mahkemesi'nin, uzun süren yargılamalar neticesinde icra ve iflas dairelerinin kasasında tutulmak suretiyle nemalandırılmayan paraların enflasyona karşı değersizleşmesini mülkiyet hakkının ihlali olarak değerlendirmesi ve herhangi bir sebeple nemalandırılan paraların nemalarının devlete ait olduğuna dair 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 36. maddesinin 1. fıkrasını iptal etmesi, kanunların Anayasa'ya uygunluğunu sağlamaya yönelik bir kararı olarak nitelendirilmelidir. Şayet uzun süre devletin uhdesinde tutulan veya tutulmak zorunda kalınan paraların nemalandırılması zarureti, anayasal bir hak olan mülkiyet hakkının gereğidir.

Yapılan tüm açıklamalar ışığında, öncelikle kamu düzenine ilişkin olan iflas tasfiyesi süresinin, mücbir sebeplerin varlığı halinde altı aydan fazla sürebileceğine cevaz veren yasal düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Ayrıca iflasın tasfiyesinde tahsil edilen paraların nemalandırılması ve alacaklılara hak edişleri oranında ödenmek üzere elde edilen nemaların masaya irat kaydı yapılması için de açık ve net yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Yapılması gereken yasal düzenlemelerin yanında hak sahiplerine ödenecek olan paralara dair nemalandırma ile ilgili olarak nemalandırmanın hangi şekilde yapılacağı ve diğer usule ilişkin işlemlerin düzenlenmesi de yönetmelikle yapılmalıdır. Böylece, adi tasfiyede iflas idaresi; basit tasfiyede ise iflas dairesi, taraflar arasındaki menfaat dengesini sağlamış olmakla beraber hak sahiplerinin mülkiyet hakkını da

Devletin, zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara adliye mahkemelerinde bakılır."

³⁵ Hakan Pekcanitez vd., *Medeni Usul Hukuku* (İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 15. Baskı, 2017), 598.

³⁶ Özekes, "İcra Takiplerinde Nemalandırma ve Mülkiyet Hakkı İhlali Sorunu", 215.

gözetmiş olacaktır. Aksi takdirde devlet, İİK'nun 5. maddesi uyarınca tazminat davası ile karşı karşıya kalabilecektir.

KAYNAKÇA

Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Kanun No. 2709). *Resmî Gazete* 17863 Mükerrer (09.11.1982). Erişim 04.01.2024. https://www5.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa_2018.pdf

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Tarihi: 04.01.2024. https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_tur

AYM, Anayasa Mahkemesi. K. 2017/6577 (16 Şubat 2017).

AYM, Anayasa Mahkemesi. K. 2023/72 (05 Nisan 2023).

BAM, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi, 22. Hukuk Dairesi, K.2018/2240, (23 Ekim 2018).

Bankacılık Kanunu (Kanun No. 5411). *Resmî Gazete* 25983 (Mükerrer) (01.11.2005). Erişim 02 Ocak 2024. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5411.pdf>

Başpınar, Veysel. *Mülkiyet Hakkını İhlal Eden Müdahaleler*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2009.

Bayrak, Yıldırım. *Geniş Açıklama ve İçtihatlarla İcra ve İflas Kanunu*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2023.

Bilgen, Mahmut. *İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2016.

Boran Güneysu, Nilüfer. "İcra Hukukunda Aşkın Haciz". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 20/4, (Ekim 2016), 25-60.

Çiftçi, Pınar. "Menfaat Dengesi Çerçevesinde Genel İcra Hukuku İle Kamu İcra Hukukunun Karşılaştırılması". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 2/Özel Sayı (Temmuz 2010), 313-379.

Eroğlu, Orhan. *İflas İdaresi El Kitabı*. Ankara: Seçkin Yayınları, 2023.

İİK, İcra ve İflas Kanunu (Kanun No. 2004). *Resmî Gazete* 2128 (19.06.1932). Erişim 02 Ocak 2024. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.2004.pdf>

Karakaş, Cemal Fazıl. "Sıra Cetveline İtiraz Aşamasında İhale Bedelinin Nemalandırılması Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün Uygulamadan Kaldırılmış Bir Mütalaasının Bıraktığı İzler Üzerine", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* Prof. Dr. Ramazan Arslan'a Armağan/2 (Kasım 2015), 1033-1041.

Kuru, Baki vd., *İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı*. Ankara: Yetkin Yayınevi, 2011.

Kuru, Baki. *İcra ve İflas Hukuku El Kitabı*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2.Baskı, 2013.

Kuru, Baki. *İcra ve İflâs Hukuku*. 4. Cilt. İstanbul: Alfa Yayınevi, 1997.

Kuru, Baki. *İcra ve İflas Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayınları, c.3, 1993.

Kuru, Baki. *İflas ve Konkordato Hukuku*. Ankara: Sevinç Kitabevi, 1971.

Kuru, Baki. *İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra İflas Hukuku Ders Kitabı*. Ankara: Yetkin Yayıncılık, 2013.

Muşul, Timuçin. *İcra ve İflas Hukuku*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2013, Cilt I-II.

Özekes, Muhammet. “İcra Takiplerinde Nemalandırma ve Mülkiyet Hakkı İhlali Sorunu”, *İzmir Barosu Dergisi* 88/2 (Ağustos 2023), 193-234.

Özsoy, Dilşen Tülay. *İflâsın Dava ve Takipler Üzerindeki Etkileri*. Ankara: Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Pekcanıtez, Hakan vd. *Medeni Usul Hukuku*. 15. Cilt, İstanbul: Oniki Levha Yayınları, 2017.

TMK, Türk Medeni Kanunu (Kanun No. 4721). *Resmî Gazete* 24607 (08.12.2001). Erişim 11 Ocak 2024. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.4721.pdf>

TTK, Türk Ticaret Kanunu (Kanun No. 6102). *Resmî Gazete* 27846 (14.02.2011). Erişim 02 Ocak 2024. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6102.pdf>

Umur, Ziya. *Roma Hukuku Ders Notları*. İstanbul: Beta Yayıncılık, 1999.

Yılmaz, Ejder. “İflâslarda Devletin İşlevi ve İflâs Masasına Ait Paraların İflâs İdaresince Nemalandırılmasının Gerekliliği”, *Ankara Barosu Dergisi* 1996/2 (Haziran 1996), 173-187.